

BRRRR: Da libyggen våknet onsdag morgen, var det ifølge prognosen ti kuldegrader.

FOTO: BJØRN TORE NESS

Ti kuldegrader i Lierne onsdag

Her er det mulig å blåse frostrøyk – i mai.

LIERNE: Våren lar vente på seg i Lierne. På den niende mai-dagen varslet Meteorologisk institutt hele ti minusgrader.

Men libyggen slipper å fyre

med ved hele dagen, for utover dagen vil temperaturen stige. Onsdag kveld meldes det om plussgrader.

Nordli fikk også mest snø i landsdelen det siste døgnet med åtte centimeter, melder Adresseavisen.

Selv på 433 meters høyde i

Lierne er snøfall i mai svært sjelden.

I de nærmere 30 årene målestasjonen har vært i drift, har det bare vært registrert målbare snøfall fire ganger tidligere.

Mot slutten av uka meldes det om stort sett oppholdsvær og perioder med sol.

Oppdrettere betaler 50 mill får å få vite mer om lakselusa

«Taskforce Lakselus»

Mye akademisk rettet forskning er gjort for å fravriste lakselusa dens hemmeligheter. Men altfor lite praktisk forskning er gjort ute på merdekanten. Det skal det nå gjøres noe med.

RØRVIK: Emilsen Fisk, Salmo-Nor, Midt-Norsk Havbruk, Sinkaberg-Hansen, Salmar og Marine Harvest region Midt er med på å finansiere et stort forskningsprosjekt til 50 millioner. Målet er å finne ut så mye som mulig om lakselus, og om kampen oppdretterne kjemper hver dag for å bekjempe parasitten har noen virkning.

På tross av at det årlig brukes milliarder av kroner på bekjempelse av lakselus, er det veldig mye om det lille krepsdyret man ikke vet.

I regi av NTNU

Forskninga er det NTNU i Trondheim som skal stå for. Så langt er seks stipendiater tilknyttet prosjektet. Disse var tirsdag i Rørvik for å møte oppdretterne som stiller både sin kunnskap, penger og tid til disposisjon for forskerne.

– «Taskforce Lakselus» er et stort prosjekt, og det er mye vi vil prøve å finne ut. En nøkkelfaktor for å forstå hvordan lakselusa oppfører seg i et anlegg er å se på internsmitte. Vi må se på alle arbeidsoperasjoner på en lokalitet for å se på om ting gjøres på en måte som faktisk er med på å spre lusesmitte videre, sier seniorforsker Yngve Olsen.

Det betyr også at de skal se på hva som gjøres i kampen mot lusa.

– I tillegg til å evaluere alle arbeidsoppgaver, må vi se på og vurdere hva som gjøres for at det ikke skal komme lus i anlegget. Vi skal også forske på hva som fungerer aller best i forhold til avlusing, sier Olsen.

Dette vil skje i tett samarbeid med oppdretterne.

SAMMEN I KAMPEN MOT LUS: Oppdrettere og forskere går nå sammen om et stort forskningsprosjekt for å finne ut mest mulig om lakselus. Foran fra venstre: Lone Jevne (PhD-NTNU), Anna Båtnes (PhD-NTNU), Siri Ag (Midtnorsk Havbruk). Rekke to: Maria Guttu (PhD) og Ane Sandtrø (PhD). Bak: Aoife Westgård (Emilsen Fisk), Ragnar Sæternes (Sinkaberg-Hansen), Bjørn Egil Sørensen (Salmonord), Yngve Olsen (seniorforsker NTNU) og Kjell Inge Reitan (Lakseprofessor NTNU).

– Vi vil få tilbakemeldinger fra forskerne på det vi gjør. Foreslår de endringer i våre metoder som vi mener kan fungere, vil vi prøve det ut, sier Ragnar Sæternes fra Sinkaberg-Hansen.

Ukjent stadium

Det er ikke bare internsmitte som skal undersøkes grundig av forskerne.

– Et av de mange forskningsprosjektene som skal i gang i kjølvannet av «Taskforce Lakselus» er å lete etter et hvilestadium i lakselusa sin utvikling. Om det finnes, sier veterinær Aoife Westgård fra Emilsen Fisk/Aqua Kompetanse.

Hvis det finnes et hvilestadium som i dag ikke er kjent, vil det forklare litt mer hvordan lusa smitter.

– Det er ting her som vi ennå

ikke forstår, og et til nå ukjent hvilestadium kunne forklart litt mer, sier hun.

Villfisk- oppdrettsfisk

– En viktig ting som vi også skal prøve å finne ut av er hvordan eventuell lusesmitte mellom oppdrettslaks og sjørrett skjer. Dette er veldig viktig å få avklart om oppdrettsnæringa skal få vokse videre, sier Olsen. Ny forskning viser at lakselusa har åtte forskjellige stadier som den går igjennom i sin livssyklus.

Som en del av det vil de finne ut om lakselusa har en egen livssyklus knyttet til oppdrettsanleggene, eller om livssyklusen er felles mellom oppdrett og villfisk.

– Vi vet at lakselusa har vært på villfisk i uminnelige tider. Det vi skal prøve å finne ut av er

om det er villaksen som smitter oppdrettslaksen eller motsatt, sier han

Har lusa sin egen livssyklus knyttet til oppdrett, kan det hende at lusesmitte inn i oppdrett kommer fra oppdrettet selv.

– Det er svært mange spørsmål vi skal ha svar på, og her er vi helt avhengige av at forskere og oppdrettsnæringa jobber sammen, sier Westgård.

Med denne store felles innsatsen vil de garantert komme noen skritt videre i forståelsen av det kompliserte livet til lakselusa, og forhåpentligvis kunne svare på hvordan oppdretterne best kan forsvare seg mot den.

BIRGER AARMO

birger.aarmo@namdalsavisa.no
909 63 298

SKAL FORSTÅ MER: Lus er oppdrettsnæringa sin fiende nummer en. Den må bekjempes, og for å klare det må man ha mye større kunnskap enn man har i dag.